

WP4.4 Projekt “Friends We Share” Osiągnięcia i Wyzwania

Listopad 2025

**Nazwa Projektu: FRIENDS WE SHARE - Wellbeing Programme
for Refugees with Role Models and Mentors**

**Co-funded by
the European Union**

Spis treści

Wprowadzenie „Friends We Share”	4
Cel projektu.....	4
Grupy docelowe.....	4
WP2 – „Friends We Share Connection Programme”	5
Warsztaty refleksyjne dla uczestników programu (mentees) (WP2).....	5
Warsztaty refleksyjne dla mentorów (WP2).....	6
Connection Cafes – program mentoringowy (WP2).....	8
Koncepcja.....	8
Cel.....	8
Główne rezultaty.....	8
Wnioski / lekcje wyniesione.....	9
Program szkoleniowy eBook „Friends We Share” (WP3).....	9
Dla kogo.....	9
Podstawowa koncepcja i treść.....	10
Program stacjonarny.....	10
Uczenie się samodzielne.....	11
Wpływ i znaczenie.....	11
Gdzie można go znaleźć?.....	11
Podsumowanie.....	11
Szkolenia krajowe (WP3).....	12
Liczba uczestników.....	12
Organizacja i struktura.....	12
Podobieństwa i różnice.....	12
Adaptacje krajowe.....	13
Wyniki ewaluacji i wpływ.....	13
Wyzwania.....	14
Rozwijane kompetencje.....	14
Rekomendacje.....	14
Szkolenie ponadnarodowe (WP3).....	15
Liczba i profil uczestników.....	16
Osiągnięcia i rezultaty.....	16

“Friends We Share – Wellbeing Programme for Refugees with Role Models and Mentors”, Erasmus + project NR 2023-1-PL01-KA220-ADU-000150729. Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor EACEA can be held responsible for them.

Wpływ na uczestników.....	16
Wyzwania.....	16
Rekomendacje.....	17
Podsumowanie.....	17
Podsumowanie.....	17
Wpływ projektu i dobrostan.....	17
Kompetencje zawodowe i wpływ instytucjonalny.....	18
Innowacje i trwałość.....	18
Upowszechnianie i przyszła współpraca.....	19
Załącznik: Raport porównawczy wydarzeń upowszechniających z pięciu krajów – Friends We Share.....	21

"Friends We Share – Wellbeing Programme for Refugees with Role Models and Mentors", Erasmus + project NR 2023-1-PL01-KA220-ADU-000150729. Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor EACEA can be held responsible for them.

Wprowadzenie „Friends We Share”

Projekt „Friends We Share – Program dobrostanu dla uchodźców z udziałem wzorców i mentorów” był współfinansowany z programu Erasmus+ w sektorze edukacji dorosłych, trwał 2 lata i był realizowany w okresie **od 1 grudnia 2023 r. do 30 listopada 2025 r.** Jego celem było przeciwdziałanie licznym barierom, z jakimi mierzą się uchodźcy, oraz poprawa ich dobrostanu poprzez wsparcie rówieśnicze (peer-to-peer). Projekt uznał, że relacje mentoringowe pomiędzy uchodźcami, którzy z sukcesem zintegrowali się w kraju przyjmującym, a nowymi osobami ubiegającymi się o azyl mogą wzmacniać poczucie przynależności, poprawiać dobrostan, zwiększać motywację i podnosić samoocenę. Aby to osiągnąć, projekt połączył doświadczenie podmiotów publicznych i organizacji pozarządowych pracujących z uchodźcami na różnych poziomach, realizując zarówno działania bezpośredniego wsparcia uchodźców, jak i działania wzmacniające kompetencje specjalistów pracujących z tą grupą.

Cel projektu

Projekt miał na celu wspieranie trwałego postępu w zapewnianiu uchodźcom wsparcia w zakresie zdrowia psychicznego i dobrostanu poprzez szkolenie i podnoszenie kwalifikacji osób zaangażowanych w działania włączające. Dzięki przekształceniu profesjonalistów w facylitatorów integracji, edukatorów osób dorosłych oraz środowiskowi pracownicy socjalni zostali wzmocnieni w roli wspierania uchodźców w poruszaniu się po ścieżkach edukacyjnych i zawodowych, co przekłada się na wzrost pewności siebie, nadziei i optymizmu. W tym celu opracowano dopasowane narzędzia edukacyjne dla edukatorów dorosłych i środowiskowych pracowników socjalnych, koncentrujące się na tym, jak włączać mentorów i wzorce (role models) do działań z nowymi osobami ubiegającymi się o azyl. Narzędzia te podkreślały kluczową wiedzę, umiejętności i kompetencje, które pozwalają uchodźcom skutecznie zintegrowanym „rozkwitać” oraz jak wspierać je w procesie integracji. Rezultatem był eBook „**Friends We Share Training Programme**” (WP3). Program został przetestowany i zwalidowany podczas dwóch szkoleń dla edukatorów osób dorosłych i środowiskowych pracowników socjalnych: najpierw na poziomie krajowym w każdym kraju partnerskim, a następnie międzynarodowo w Niemczech. Równoległe pierwszy rok projektu koncentrował się na „**Friends We Share Connection Programme**” (WP2), który realizował działania mentoringu rówieśniczego bezpośrednio z uchodźcami.

Grupy docelowe

Grupy docelowe były aktywnie włączane nie tylko jako odbiorcy wsparcia, lecz także w planowanie i projektowanie działań. Ich perspektywy były uwzględniane przez cały czas trwania projektu, zapewniając udział w procesach decyzyjnych.

“Friends We Share – Wellbeing Programme for Refugees with Role Models and Mentors”, Erasmus + project NR 2023-1-PL01-KA220-ADU-000150729. Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor EACEA can be held responsible for them.

Projekt był skierowany do następujących grup:

- edukatorzy osób dorosłych i środowiskowi pracownicy socjalni pracujący z uchodźcami,
- nowo przybyłe osoby ubiegające się o azyl,
- uchodźcy skutecznie zintegrowani,
- organizacje uchodźców i migrantów,
- organizacje pomocowe oraz NGO pracujące z uchodźcami,
- decydenci (policy makers).

Partnerstwo

Partnerstwo zgromadziło komplementarną mieszankę instytucji publicznych i organizacji pozarządowych z doświadczeniem we włączaniu uchodźców, co zapewniło różnorodną wiedzę i perspektywy w trakcie realizacji projektu.

Konsorcjum projektu składało się z sześciu instytucji:

- Miejska Strefa Kultury w Łodzi (PL)
- Landeshauptstadt Stuttgart (DE)
- Förderverein der LAKA – Landesverband der kommunalen Migrantenvertretungen in Baden-Württemberg e.V. (DE)
- InterAktion – Verein für ein interkulturelles Zusammenleben (AT)
- Proportional Message – Associação (PT)
- Synthesis Center for Research and Education Limited (CY)

WP2 – „Friends We Share Connection Programme”

Warsztaty refleksyjne dla uczestników programu (mentees) (WP2)

Koncepcja

W pierwszych miesiącach projektu partnerzy skupili się na zrozumieniu rzeczywistości społecznej i obaw uchodźców osiedlających się w każdym kraju partnerskim. Każdy partner zidentyfikował potrzeby, kluczowe kompetencje i postawy grup docelowych, dążąc jednocześnie do aktywnego zaangażowania uchodźców w proces badania i działania. Zaprojektowano dynamiczne, partycypacyjne aktywności, aby wzmacniać sprawczość, empowerment oraz budować pewność siebie uczestników warsztatów refleksyjnych.

“Friends We Share – Wellbeing Programme for Refugees with Role Models and Mentors”, Erasmus + project NR 2023-1-PL01-KA220-ADU-000150729. Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor EACEA can be held responsible for them.

Droga do osiągnięcia tych celów obejmowała jedno główne działanie: **sześć warsztatów refleksyjnych** dla nowo przybyłych uchodźców i migrantów, zorganizowanych w pierwszej części 2024 roku w każdym kraju partnerskim. Wzięło w nich udział łącznie **47 osób**, pochodzących z Ukrainy, Somalii, Iranu, Kamerunu, Konga, Afganistanu, Brazylii, Libanu, Pakistanu i Ghany. Wiek uczestników wynosił **od 16 do 70 lat**; w warsztatach uczestniczyły **32 kobiety i 15 mężczyzn**.

Cel

- zrozumienie potrzeb, wyzwań i zainteresowań nowo przybyłych uchodźców i migrantów,
- stworzenie bezpiecznej przestrzeni, w której uczestnicy czują się mile widziani i komfortowo dzielą się swoimi doświadczeniami.

Główne rezultaty

- elastyczność form i lokalizacji spotkań jest kluczowa,
- ustrukturyzowane wytyczne wspierają wartościowe interakcje mentor–uczestnik programu (mentor–mentee),
- wczesne włączanie uczestników w warsztaty wzmacnia udział i zaangażowanie,
- facylitatorzy muszą dostosowywać dyskusje do potrzeb uczestników, jednocześnie dbając o realizację celów programu,
- wnioski stanowią podstawę do tworzenia programów szkoleniowych dla edukatorów dorosłych i pracowników socjalnych.

Wnioski / lekcje wyniesione

- wczesne zaangażowanie w warsztatach partycypacyjnych buduje zaufanie i pewność siebie,
- praktyczne, interaktywne zajęcia oraz wsparcie wrażliwe kulturowo są niezbędne dla skutecznej integracji.

Warsztaty refleksyjne dla mentorów (WP2)

Koncepcja

Latem 2024 roku konsorcjum zorganizowało **sześć warsztatów refleksyjnych** dla uchodźców skutecznie zintegrowanych, którzy mieli zostać przyszłymi mentorami. Wzięło w nich udział łącznie **50 uczestników** pochodzących z Afganistanu, Syrii, Ukrainy, Hongkongu, Kenii, Gujany, Tunezji, Gambii, Iranu, Pakistanu, Ekwadoru i Brazylii. Wiek uczestników wynosił **od 20 do 60**

"Friends We Share – Wellbeing Programme for Refugees with Role Models and Mentors", Erasmus + project NR 2023-1-PL01-KA220-ADU-000150729. Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor EACEA can be held responsible for them.

lat, a czas pobytu w kraju przyjmującym wahał się **od 2 do 40 lat**, przy czym większość mieszkała w kraju przyjmującym **3–10 lat**.

Część warsztatów odbyła się online, aby dopasować się do harmonogramów i lokalizacji uczestników. Choć format online był doceniany, wielu uczestników preferowało spotkania stacjonarne ze względu na silniejsze relacje i skuteczniejszą komunikację.

- elastyczność form i lokalizacji spotkań jest kluczowa,
- ustrukturyzowane wytyczne wspierają wartościowe interakcje mentor–mentee.
- wczesne włączanie uczestników w warsztaty wzmacnia udział i zaangażowanie,
- facylitatorzy muszą dostosowywać dyskusje do potrzeb uczestników, jednocześnie dbając o realizację celów programu,
- wnioski stanowią podstawę do tworzenia programów szkoleniowych dla edukatorów dorosłych i pracowników socjalnych.

Wnioski / lekcje wyniesione

- spotkania stacjonarne budują silniejsze zaufanie i relację, mimo wygody sesji online,
- osobiste doświadczenie uprzedzeń wzmacnia empatię i zaangażowanie mentorów,
- jasne wskazówki dotyczące granic i ról są niezbędne dla skutecznego mentoringu.

Empatia – łączenie się emocjonalnie i dostrzeganie wspólnych ludzkich doświadczeń ponad kulturami

Wrażliwość kulturowa – szanowanie różnorodnych środowisk, wartości i podejść do integracji

Wyznaczanie granic – utrzymywanie zawodowych i emocjonalnych limitów przy jednoczesnym udzielaniu wsparcia

Wsparcie emocjonalne – oferowanie zachęty, potwierdzenia (walidacji) i psychologicznego uspokojenia

Budowanie odporności – pomaganie mentees w rozwijaniu strategii radzenia sobie i zdolności adaptacyjnych

"Friends We Share – Wellbeing Programme for Refugees with Role Models and Mentors", Erasmus + project NR 2023-1-PL01-KA220-ADU-000150729. Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor EACEA can be held responsible for them.

Connection Cafes – program mentoringowy (WP2)

Koncepcja

„**Connection Cafes**” to seria krótkich, ukierunkowanych interakcji mentoringowych pomiędzy nowo przybyłymi osobami ubiegającymi się o azyl a uchodźcami skutecznie zintegrowanymi. Partnerzy zorganizowali **sześć spotkań w każdym kraju**, angażując łącznie **128 uczestników (64 pary mentor–mentee)**, głównie kobiety. Wielu mentorów wcześniej uczestniczyło w warsztatach projektu i było zmotywowanych, by dalej wspierać nowo przybyłych.

Spotkania odbywały się w trzech formatach, aby dopasować się do harmonogramów uczestników:

1. **sesje grupowe** – interaktywne dyskusje zachęcające do wsparcia rówieśniczego,
2. **spotkania jeden na jeden** – pary mentor–mentee spotykały się indywidualnie, często w nieformalnych miejscach, takich jak kawiarnie,
3. **seminaria tematyczne** – mentorzy dzielili się spostrzeżeniami i wskazówkami ze wszystkimi uczestnikami.

Spotkania odbywały się zarówno stacjonarnie, jak i online (Zoom, Skype, WhatsApp), z elastycznym dopasowaniem do dostępności uczestników. Partnerzy zapewniali transport, poczęstunek, wsparcie opieki nad dziećmi oraz – w razie potrzeby – pomoc finansową.

Cel

- zapewnienie „miękkiego” mentoringu wspierającego integrację i wzajemne zrozumienie,
- ułatwienie wymiany wiedzy, networkingu i rozwoju osobistego,
- wzmocnienie praktycznych umiejętności zarówno mentorów, jak i mentees w obszarze integracji i uczestnictwa społecznego.

Główne rezultaty

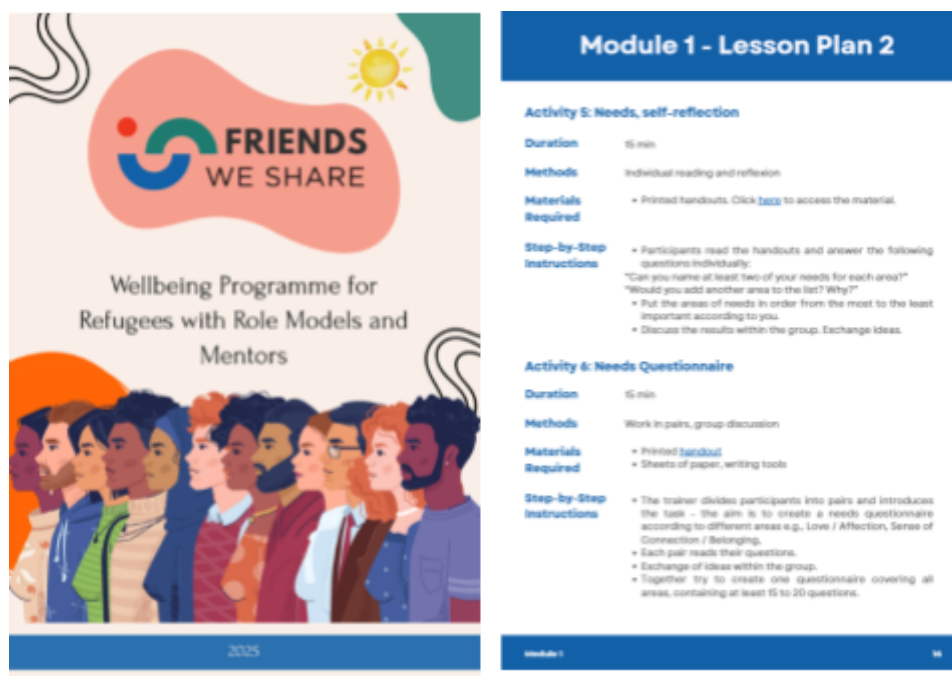
- elastyczność form i lokalizacji spotkań jest kluczowa,
- ustrukturyzowane wytyczne wspierają wartościowe interakcje mentor–mentee,
- wczesne włączanie uczestników w warsztaty wzmacnia udział i zaangażowanie,
- facylitatorzy muszą dostosowywać dyskusje do potrzeb uczestników, jednocześnie dbając o realizację celów programu,
- wnioski stanowią podstawę do tworzenia programów szkoleniowych dla edukatorów dorosłych i pracowników socjalnych.

“Friends We Share – Wellbeing Programme for Refugees with Role Models and Mentors”, Erasmus + project NR 2023-1-PL01-KA220-ADU-000150729. Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor EACEA can be held responsible for them.

Wnioski / lekcje wyniesione

- elastyczność form i lokalizacji spotkań jest kluczowa,
- ustrukturyzowane wytyczne wspierają wartościowe interakcje mentor–mentee,
- wczesne włączanie uczestników w warsztaty wzmacnia udział i zaangażowanie,
- facylitatorzy muszą dostosowywać dyskusje do potrzeb uczestników, jednocześnie dbając o realizację celów programu.

Program szkoleniowy eBook „Friends We Share” (WP3)

Program szkoleniowy Friends We Share, opracowany w formie eBooka, jest kluczowym rezultatem Pakietu Prac 3. eBook łączy wnioski, aktywności i zasoby pilotażowane podczas szkoleń krajowych i ponadnarodowych. Jego celem jest dostarczenie edukatorom dorosłych i środowiskowym pracownikom socjalnym kompleksowej, gotowej do użycia metodologii wspierającej dobrostan, odporność i włączenie uchodźców, osób ubiegających się o azyl i migrantów.

Dla kogo

Program jest przeznaczony przede wszystkim dla edukatorów dorosłych, pracowników socjalnych, trenerów i innych profesjonalistów pracujących w obszarze wsparcia uchodźców i migrantów. Jest również wartościowym zasobem dla wolontariuszy i liderów społeczności "Friends We Share – Wellbeing Programme for Refugees with Role Models and Mentors", Erasmus + project NR 2023-1-PL01-KA220-ADU-000150729. Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor EACEA can be held responsible for them.

pełniących rolę mentorów lub wzorców. Dzięki przedstawieniu zarówno narzędzi teoretycznych, jak i praktycznych, eBook umożliwia szerokiemu gronu praktyków – zarówno doświadczonym profesjonalistom, jak i osobom nowym w obszarze – dostosowanie treści do własnego kontekstu instytucjonalnego i kulturowego.

Podstawowa koncepcja i treść

eBook wprowadza metodologię Friends We Share, opartą na wsparciu rówieśniczym, mentoringu i budowaniu odporności. Podkreśla znaczenie czerpania z doświadczeń życiowych uchodźców skutecznie zintegrowanych i przekształcania ich w źródło uczenia się i wzmacniania nowo przybyłych. Program szkoleniowy składa się z pięciu modułów:

- **Metodologia i wnioski Friends We Share:** przedstawia ramy koncepcyjne i wyniki badań, podkreślając rolę przyjaźni i sieci rówieśniczych dla dobrostanu.
- **Mentorzy i wzorce (role models):** omawia teorię, studia przypadków i aktywności pokazujące, jak mentoring może wzmacniać adaptację i włączenie.
- **Kluczowe kompetencje „thriving” (rozkwitu):** wyposaża uczestników w podstawowe umiejętności interpersonalne i odpornościowe wzmacniające sprawczość, komunikację i wymianę kulturową.
- **Dobre praktyki zidentyfikowane przez uchodźców:** prezentuje skuteczne podejścia do włączenia, zebrane z perspektywy samych uchodźców, i przekłada je na praktyczne narzędzia dla edukatorów i pracowników socjalnych.
- **Wspieranie i wzmacnianie samoodporności uchodźców:** koncentruje się na strategiach budowania długofalowej adaptacyjności, autonomii i samodzielności.

Każdy moduł składa się z trzech scenariuszy lekcji (lesson plans), łączących tło teoretyczne z ćwiczeniami interaktywnymi, studiami przypadków i zadaniami refleksyjnymi. Modułowa struktura pozwala trenerom realizować program w całości albo włączać wybrane moduły do istniejących działań rozwojowych.

“Friends We Share – Wellbeing Programme for Refugees with Role Models and Mentors”, Erasmus + project NR 2023-1-PL01-KA220-ADU-000150729. Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor EACEA can be held responsible for them.

Program stacjonarny

Program zaprojektowano do realizacji jako pięć sesji stacjonarnych, z których każda trwa około trzech godzin akademickich. Każda sesja ma czytelną sekwencję: wprowadzenie z celami, efektami uczenia się i przygotowaniem; energizer/icebreaker; oraz trzy rozbudowane scenariusze lekcji skoncentrowane na przekazie wiedzy, ćwiczeniu umiejętności i refleksji nad postawami. Sesje mają charakter silnie partycypacyjny, z naciskiem na pracę w małych grupach, odgrywanie ról, analizę przypadków i uczenie się rówieśnicze.

Uczenie się samodzielne

Aby uzupełnić moduły stacjonarne, każdy z nich połączono z ok. dwiema godzinami materiałów do samodzielnej nauki. Obejmują one wyselekcjonowane zasoby zewnętrzne, ćwiczenia refleksyjne i zadania aplikacyjne. Uczestnicy są zachęceni do pogłębiania rozumienia poprzez lektury, filmy i studia przypadków, a swoje refleksje dokumentują do późniejszej dyskusji grupowej. Podejście blended wzmacnia efekty uczenia się i zwiększa dostępność w różnych kontekstach, w tym cyfrowych i hybrydowych.

Wpływ i znaczenie

eBook wzmacnia trwałość rezultatów projektu jako otwarty, transferowalny zasób dostępny w języku angielskim, wszystkich językach partnerów oraz w dodatkowych językach uchodźców, takich jak arabski i ukraiński. Poszerza możliwości szkoleniowe edukatorów dorosłych i środowiskowych pracowników socjalnych, wzmacniając ich w roli facylitatorów włączenia społecznego i dobrostanu. Dzięki koncentracji na mentoringu, kompetencjach thriving i odporności, program odpowiada zarówno na potrzeby natychmiastowe, jak i długoterminowe w obszarze wsparcia uchodźców, umożliwiając edukatorom elastyczne reagowanie na różne profile grup.

Gdzie można go znaleźć?

eBook we wszystkich wersjach językowych można pobrać ze strony projektu w formacie PDF: <https://www.friendsweshare.eu/>. Również ze stron internetowych wszystkich partnerów.

Podsumowanie

eBook „Friends We Share Training Programme” konsoliduje innowację metodyczną projektu w praktycznym podręczniku możliwym do wykorzystania długo po zakończeniu projektu. Nie tylko wzmacnia kompetencje edukatorów dorosłych, lecz także promuje włączające i empatyczne praktyki w całej Europie. Jako zasób otwartego dostępu, wspiera szerszą

“Friends We Share – Wellbeing Programme for Refugees with Role Models and Mentors”, Erasmus + project NR 2023-1-PL01-KA220-ADU-000150729. Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor EACEA can be held responsible for them.

europijską agendę budowania spójnych, odpornych i przyjaznych społeczności dla uchodźców i migrantów.

Szkolenia krajowe (WP3)

W ramach WP3 zorganizowano pięć krajowych szkoleń pilotażowych w Niemczech, Polsce, Portugalii, Austrii i na Cyprze w okresie **maj–lipiec 2025**. Każde szkolenie wykorzystywało metodologię Friends We Share w kontekście krajowym, testując jej adekwatność, możliwość adaptacji i wpływ w lokalnym języku oraz środowisku instytucjonalnym. LAKA Baden-Württemberg, jako lider WP3, koordynowała fazę pilotażu i zbierała wyniki ze wszystkich krajów w celu zapewnienia wspólnego rozumienia rezultatów.

Liczba uczestników

Każda organizacja partnerska przeprowadziła jedno szkolenie krajowe dla ośmiu uczestników, co dało łącznie **47 uczestników w pięciu krajach**. Grupy celowo utrzymywano niewielkie, aby sprzyjać intensywnemu dialogowi, indywidualnej uwadze i możliwościom refleksyjnej dyskusji.

Organizacja i struktura

Szkolenia zwykle trwały trzy dni. Programy łączyły krótkie sesje wprowadzające, pracę grupową opartą na przypadkach, ćwiczenia refleksyjne oraz rozbudowane możliwości wymiany rówieśniczej. W większości krajów poranki były przeznaczone na ustrukturyzowany input i prowadzone ćwiczenia, a popołudnia – na analizę przypadków, dialog grupowy i refleksję. Format pozostawał elastyczny, aby dopasować się do potrzeb każdej grupy.

Wspólnym wyzwaniem organizacyjnym był dobór uczestników. Większość partnerów otrzymała więcej zgłoszeń niż dostępnych miejsc, co wskazuje na duże zainteresowanie programem. Dobór końcowy miał zapewnić zrównoważone grupy pod względem zaplecza instytucjonalnego i doświadczenia zawodowego. W Niemczech, na przykład, otrzymano ponad 20 zgłoszeń, lecz ze względu na ograniczenia przestrzenne można było przyjąć tylko osiem osób.

Podobieństwa i różnice

Wszystkie krajowe pilotaże miały wspólne elementy. W każdym kraju uczestnicy aktywnie się angażowali i doceniali możliwość refleksji nad własną praktyką w bezpiecznym i ustrukturyzowanym środowisku. Wszystkie szkolenia tworzyły przestrzeń do otwartej dyskusji na drażliwe tematy, takie jak obciążenie emocjonalne, różnice kulturowe oraz granice ról zawodowych.

"Friends We Share – Wellbeing Programme for Refugees with Role Models and Mentors", Erasmus + project NR 2023-1-PL01-KA220-ADU-000150729. Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor EACEA can be held responsible for them.

Różnice wynikały głównie z profili uczestników. W Niemczech i Austrii grupy składały się głównie z bardzo doświadczonych specjalistów z usług miejskich, ośrodków zakwaterowania uchodźców, poradnictwa społecznego, edukacji i sektora zdrowia. W tych przypadkach facylitatorzy ograniczali treści wprowadzające i koncentrowali się na zaawansowanej pracy na przypadkach, uczeniu się rówieśniczym oraz refleksji nad granicami zawodowymi. W Polsce, Portugalii i na Cyprze grupy były bardziej mieszane – obejmowały zarówno profesjonalistów, jak i wolontariuszy lub pracowników społeczności. W tych sytuacjach materiały wprowadzające były szczególnie przydatne, oferując przystępne, gotowe do użycia narzędzia i zasoby.

Adaptacje krajowe

Każdy partner dostosował metodologię do lokalnego języka, kontekstu i potrzeb uczestników. W Niemczech i Austrii facylitatorzy korzystali ze złożonych studiów przypadków i zaawansowanych narzędzi refleksyjnych, aby zaangażować doświadczonych praktyków. W Polsce szkolenie powiązано z istniejącym programem Connection Programme MSK i osadzono w lokalnych przykładach. W Portugalii i na Cyprze wykorzystywano przykłady wspierające uczestników z mniejszym formalnym doświadczeniem w pracy z uchodźcami. Adaptacje te potwierdziły, że metodologia Friends We Share jest elastyczna i może być dopasowana do różnych środowisk zawodowych i kulturowych.

Wyniki ewaluacji i wpływ

Wyniki ewaluacji ze wszystkich pięciu krajów były konsekwentnie pozytywne. Uczestnicy wysoko ocenili szkolenia pod względem trafności, jakości treści i facylitacji. Informacja zwrotna (pisemna i ustna) wskazywała na trzy główne osiągnięcia:

- możliwość otwartego dialogu na wrażliwe i złożone tematy,
- praktyczną użyteczność narzędzi takich jak arkusze refleksji, mapowanie zasobów oraz metody wyznaczania granic,
- poczucie zawodowego docenienia i motywacji wzmacniane przez wymianę rówieśniczą.

W Niemczech uczestnicy zauważyli, że szkolenie pomogło im dostrzec role mentoringowe w codziennej pracy, takie jak aktywne słuchanie, budowanie odporności i udzielanie wskazówek. Jeden z uczestników planował wprowadzić ustrukturyzowane ćwiczenia refleksyjne do spotkań zespołu, a inny opisał wykorzystanie narzędzi mapowania zasobów do wspierania nowo przybyłych w poruszaniu się po lokalnych usługach.

"Friends We Share – Wellbeing Programme for Refugees with Role Models and Mentors", Erasmus + project NR 2023-1-PL01-KA220-ADU-000150729. Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor EACEA can be held responsible for them.

W Austrii doświadczeni specjaliści docenili możliwość zatrzymania się w codziennej rutynie, by wspólnie reflektować nad dobrymi praktykami i wyzwaniem. W Portugalii i na Cyprze uczestnicy wskazywali na przystępność szkolenia i dzielili się planami upowszechniania narzędzi wśród współpracowników i sieci. W Polsce powiązanie programu z istniejącymi inicjatywami dawało duży potencjał do bezpośredniego zastosowania i szerszego wdrożenia.

Wyzwania

Wyzwania organizacyjne obejmowały zarządzanie ograniczeniami logistycznymi, zapewnienie odpowiednich miejsc oraz dopasowanie do zróżnicowanych harmonogramów przy ograniczonych budżetach. Głównym wyzwaniem merytorycznym było dopasowanie treści szkolenia do poziomu wiedzy uczestników. W grupach doświadczonych część materiałów wydawała się zbyt podstawowa, natomiast w grupach mieszanych facylitatorzy musieli równoważyć treści wprowadzające z pogłębioną dyskusją. Doświadczenia te podkreślają wartość elastycznej facylitacji.

Rozwijane kompetencje

We wszystkich krajach uczestnicy zgłaszali rozwój kompetencji w obszarach:

- rozpoznawania i porządkowania ról mentoringowych w swojej pracy,
- wyznaczania i utrzymywania granic zawodowych w mentoringu,
- wzmacniania osobistej odporności i dbania o siebie,
- podejmowania tematów wrażliwych kulturowo, w tym dynamik płci w mentoringu,
- wykorzystywania narzędzi refleksji i mapowania zasobów w praktyce,
- stosowania aktywnego słuchania i komunikacji zorientowanej na zasoby.

Kompetencje te opisywano jako bezpośrednio przydatne w codziennej pracy z uchodźcami i migrantami, motywujące do wdrażania ich w organizacjach.

Rekomendacje

Na podstawie pięciu pilotaży sformułowano następujące rekomendacje dla instytucji planujących podobne szkolenia:

- utrzymywać małe i zrównoważone grupy, aby sprzyjać zaufaniu, dialogowi i refleksji,

"Friends We Share – Wellbeing Programme for Refugees with Role Models and Mentors", Erasmus + project NR 2023-1-PL01-KA220-ADU-000150729. Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor EACEA can be held responsible for them.

- dostosować głębokość treści do doświadczenia uczestników; stosować zaawansowaną pracę na przypadkach dla doświadczonych profesjonalistów i moduły wprowadzające dla osób nowych,
- wykorzystywać lokalne przykłady i studia przypadków, aby zwiększać trafność,
- zapewnić elastyczne zestawy narzędzi możliwe do adaptacji w różnych instytucjach,
- zagwarantować wystarczająco dużo czasu na wymianę rówieśniczą, którą uczestnicy uznali za szczególnie wartościową,
- przygotować facylitatorów do elastycznego dostosowywania się do potrzeb i dynamiki grupy.

Podsumowanie

Pięć krajowych szkoleń pilotażowych potwierdziło, że metodologia Friends We Share jest elastyczna, adekwatna i skuteczna w różnorodnych europejskich kontekstach. Szkolenia wzmacniały kompetencje w mentoringu, wyznaczaniu granic, odporności i wrażliwości międzykulturowej. Pilotaże pokazały, że program jest korzystny zarówno dla profesjonalistów, jak i wolontariuszy, choć głębokość treści powinna być odpowiednio dostosowana. Ogólnie rzecz biorąc, pilotaże krajowe były bardzo udane i stanowią solidną podstawę do skalowania metodologii na inne kraje i konteksty.

Szkolenie ponadnarodowe (WP3)

LAKA Baden-Württemberg i Miasto Stuttgart zorganizowały międzynarodowe szkolenie projektu „Friends We Share – Program dobrostanu dla uchodźców z udziałem wzorców i mentorów” w dniach **15–17 lipca 2025 r.** W wydarzeniu uczestniczyły organizacje partnerskie z Polski, Portugalii, Austrii, Cypru i Niemiec. Każdy partner odpowiadał za jeden moduł, co pozwoliło przetestować i zwalidować w praktyce cały program szkoleniowy.

Szkolenie trwało trzy dni i łączyło ustrukturyzowane wprowadzenia, dyskusje oparte na przypadkach, narzędzia refleksji oraz formaty uczenia się rówieśniczego. Pierwszego dnia MSK (Polska) przedstawiła metodologię Friends We Share (Moduł 1), a następnie SYNTHESIS (Cypr) poprowadził Moduł 2 dotyczący mentorów i wzorców. Drugiego dnia rano Proportional Message (Portugalia) zaprezentował Moduł 3 o kluczowych kompetencjach thriving. Tego samego dnia InterAktion (Austria) zrealizował Moduł 4 dotyczący dobrych praktyk zidentyfikowanych przez uchodźców, a LAKA wraz z Miastem Stuttgart poprowadzili

“Friends We Share – Wellbeing Programme for Refugees with Role Models and Mentors”, Erasmus + project NR 2023-1-PL01-KA220-ADU-000150729. Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor EACEA can be held responsible for them.

Moduł 5 o wspieraniu samoodporności uchodźców w trzecim, ostatnim dniu rano. Program obejmował także Peer Exchange Café oraz – trzeciego dnia – wspólny warsztat współtworzenia (co-creation), zbierający pomysły do eBooka i wydarzeń upowszechniających.

Liczba i profil uczestników

Uczestniczyło łącznie **21 osób**, w tym facylitatorzy. Planowano po dwóch uczestników z każdej instytucji partnerskiej, jednak pewne różnice spowodowały, że finalnie było **13 uczestników i 8 facylitatorów** ze wszystkich sześciu organizacji. Uczestnicy mieli wysoki poziom doświadczenia zawodowego w obszarze wsparcia uchodźców, a wielu posiadało również migracyjne doświadczenie własne. Ta różnorodność sprzyjała dynamicznej, refleksyjnej atmosferze uczenia się, w której rozwijała się wymiana międzykulturowa i wzajemne uczenie się.

Osiągnięcia i rezultaty

Szkolenie osiągnęło główny cel: przetestowanie i zwalidowanie pełnego programu szkoleniowego. Dostarczyło uczestnikom praktycznych i transferowalnych narzędzi w obszarach odporności, ról mentoringowych, wyznaczania granic i wspierania dobrostanu. Program stworzył bezpieczną przestrzeń, w której można było otwarcie omawiać wrażliwe kwestie, takie jak trauma, dynamiki płci oraz stres emocjonalny w pracy wspierającej.

Szkolenie pokazało także adaptowalność metodologii. Choć część treści była na bieżąco dostosowywana do zaawansowanego poziomu profesjonalnego uczestników, sama ta elastyczność dowiodła, że moduły można dopasowywać do różnych kontekstów i potrzeb. Formularze ewaluacyjne i informacja zwrotna potwierdziły wysokie zadowolenie, z pochwałami dla wymiany międzykulturowej, pracy na przypadkach i możliwości pogłębionego dialogu zawodowego.

Wpływ na uczestników

Uczestnicy wskazywali, że szkolenie pomogło im rozpoznawać i porządkować elementy mentoringu już obecne w ich codziennej pracy. Rozwinęli kompetencje w utrzymywaniu granic zawodowych, wzmacnianiu własnej odporności oraz reagowaniu na sytuacje wrażliwe kulturowo. Narzędzia refleksji i strategie dobrostanu uznano za bezpośrednio możliwe do zastosowania w instytucjach. Szkolenie zwiększyło też motywację i dało poczucie zawodowego docenienia i solidarności, wzmacniając wartość uczenia się rówieśniczego i sieciowania międzynarodowego.

Wyzwania

"Friends We Share – Wellbeing Programme for Refugees with Role Models and Mentors", Erasmus + project NR 2023-1-PL01-KA220-ADU-000150729. Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor EACEA can be held responsible for them.

Z perspektywy organizacyjnej koordynacja międzynarodowej grupy i zapewnienie płynnej realizacji modułów przez różnych partnerów wymagały starannego planowania. Kluczowe było zachowanie równowagi między ustrukturyzowanymi wprowadzeniami a wystarczającą ilością czasu na wymianę, ponieważ to nieformalne rozmowy często generowały najcenniejsze wnioski. Merytorycznie głównym wyzwaniem była różnica poziomu doświadczenia uczestników. Część przygotowanych treści była odbierana jako zbyt podstawowa, co wymagało elastycznej adaptacji i silniejszego oparcia się na studiach przypadków oraz wymianie. Wyzwania te podkreśliły znaczenie elastyczności w realizacji.

Działania trwały dłużej, niż zakładano, ponieważ grupa była bardzo interaktywna.

Rekomendacje

Doświadczenie w Stuttgarcie wskazuje, że przyszłe replikacje powinny:

- dostosowywać głębokość treści do poziomu doświadczenia uczestników, oferując zaawansowaną pracę na przypadkach dla profesjonalistów oraz moduły wprowadzające dla osób nowych lub wolontariuszy,
- uwzględnić lokalne studia przypadków, aby odzwierciedlać krajowe różnice w prawie i praktyce,
- proponować opcjonalne moduły pogłębione (deep-dive) na tematy takie jak wrażliwość na traumę, dynamiki międzykulturowe oraz zarządzanie granicami emocjonalnymi.

Podsumowanie

Międzynarodowe szkolenie w Stuttgarcie skutecznie zrealizowało cele WP3. Przetestowało i zwalidowało kompletny program szkoleniowy, wykazało jego adaptowalność oraz wzmocniło kompetencje edukatorów dorosłych i pracowników środowiskowych w całej Europie. Sprzyjało wymianie międzykulturowej, zawodowej solidarności i motywacji do wdrażania metodologii Friends We Share w codziennej pracy z uchodźcami i migrantami. Doświadczenie to stanowi solidną podstawę dla upowszechniania, adaptacji krajowych i długofalowej trwałości rezultatów projektu.

Podsumowanie

Wpływ projektu i dobrostan

Rezultaty osiągnięte w projekcie Friends We Share – Program dobrostanu dla uchodźców z udziałem wzorców i mentorów mają wyraźny i mierzalny potencjał pozytywnego wpływu na

"Friends We Share – Wellbeing Programme for Refugees with Role Models and Mentors", Erasmus + project NR 2023-1-PL01-KA220-ADU-000150729. Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor EACEA can be held responsible for them.

rozwój dobrostanu uchodźców i migrantów w krajach uczestniczących i poza nimi. Projekt pokazał, że ustrukturyzowany mentoring rówieśniczy, połączony z ukierunkowanym szkoleniem edukatorów dorosłych i pracowników socjalnych, może skutecznie zwiększać pewność siebie, wspierać zdrowie psychiczne oraz wzmacniać uczestnictwo społeczne osób z doświadczeniem migracji i uchodźstwa.

Łącząc nowo przybyłe osoby ubiegające się o azyl z uchodźcami skutecznie zintegrowanymi, projekt stworzył możliwości dzielenia się doświadczeniami, wymiany wiedzy i budowania empatii. Uczestnicy Connection Cafés oraz warsztatów refleksyjnych wskazywali, że zyskali motywację, wsparcie emocjonalne i praktyczną wiedzę o codziennym życiu w krajach przyjmujących. Bezpośredni kontakt między mentorami i mentees zmniejszył poczucie izolacji i budował poczucie przynależności. Uchodźcy, którzy wcześniej czuli się wykluczeni, mogli dostrzec własne mocne strony i kompetencje, natomiast mentorzy doświadczali odnowionego poczucia sensu i sprawczości poprzez wspieranie innych.

Warsztaty zapewniały przestrzeń do otwartej komunikacji i budowania zaufania, które są kluczowymi elementami dobrostanu psychologicznego. Dotyczyły także praktycznych aspektów integracji, takich jak nauka języka, dostęp do edukacji i zatrudnienia. W efekcie uczestnicy rozwinęli silniejsze poczucie kontroli nad własnym życiem i większą gotowość do angażowania się w społecznościach. Efekty te bezpośrednio wspierają dobrostan rozumiany jako równowaga między zdrowiem psychicznym, więziami społecznymi i osobistą sprawczością.

Kompetencje zawodowe i wpływ instytucjonalny

Projekt poprawił także kompetencje profesjonalistów pracujących z uchodźcami. **Ponad sześćdziesięciu** edukatorów dorosłych i środowiskowych pracowników socjalnych wzięło udział w programie szkoleniowym i zdobyło narzędzia, które pozwalają lepiej wspierać uchodźców w adaptacji edukacyjnej i społecznej. Dzięki eBookowi Friends We Share Training Programme profesjonalści mogą stosować ustrukturyzowane metody mentoringu, budowania odporności i wzmacniania (empowerment) w codziennej pracy. Przyczynia się to do tworzenia bardziej włączających środowisk uczenia się oraz bardziej responsywnych systemów wsparcia dla uchodźców i migrantów.

Wpływ projektu na dobrostan działa więc na dwóch komplementarnych poziomach: na poziomie indywidualnym, gdzie uczestnicy doświadczają wzrostu pewności siebie, motywacji i nadziei, oraz na poziomie instytucjonalnym, gdzie edukatorzy i organizacje są lepiej przygotowani do udzielania wsparcia psychospołecznego. Razem wymiary te tworzą trwałą podstawę do poprawy jakości życia i włączenia społecznego uchodźców w Europie.

Innowacje i trwałość

"Friends We Share – Wellbeing Programme for Refugees with Role Models and Mentors", Erasmus + project NR 2023-1-PL01-KA220-ADU-000150729. Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor EACEA can be held responsible for them.

W odniesieniu do obecnej sytuacji migracji i integracji w Europie projekt wprowadził kilka innowacyjnych elementów. Pierwszą innowacją jest połączenie mentoringu rówieśniczego (peer-to-peer) z edukacją profesjonalistów. Zamiast opierać się wyłącznie na zewnętrznej pomocy, projekt wykorzystał doświadczenia uchodźców skutecznie zintegrowanych jako zasób dla innych. Ten horyzontalny model zastępuje hierarchiczne struktury wsparcia uczeniem się wzajemnym, co odzwierciedla realia społeczeństw wielokulturowych.

Kolejnym innowacyjnym aspektem jest współtworzenie treści edukacyjnych. Potrzeby i perspektywy uchodźców zostały włączone w projektowanie modułów szkoleniowych, dzięki czemu materiały są adekwatne i wrażliwe kulturowo. Podejście to uznaje uchodźców nie za biernych beneficjentów, lecz za aktywnych współtwórców wiedzy.

Trzecią innowacją jest transferowalna struktura Connection Cafés. Model ten może być łatwo wdrażany przez centra społecznościowe, samorządy lub NGO, bez konieczności ponoszenia dużych kosztów. Opracowana „Guideline for Connection Cafés” oferuje instrukcję krok po kroku, jak organizować spotkania mentoringowe, umożliwiając innym instytucjom replikację tej praktyki.

Dalszą innowacją jest stworzenie wielojęzycznego eBooka otwartego dostępu „Friends We Share Training Programme”. Integruje on podstawy teoretyczne, scenariusze lekcji i studia przypadków w języku angielskim i językach partnerów, a dodatkowo po arabsku i ukraińsku, co zwiększa dostępność zarówno dla profesjonalistów, jak i uczestników-uchodźców. Format cyfrowy umożliwia elastyczne wykorzystanie w środowiskach blended learning i wspiera trwałość rezultatów projektu.

Upowszechnianie i przyszła współpraca

Zaangażowanie w wykorzystanie i upowszechnianie rezultatów jest silne i wpisane w bieżące działania wszystkich organizacji partnerskich. Każda instytucja wniosła wkład w walidację metodologii poprzez szkolenia krajowe i ponadnarodowe oraz pozostaje zaangażowana w wykorzystywanie materiałów w swoich sieciach kontaktów. Partnerzy uzgodnili utrzymanie otwartego dostępu do eBooka oraz **Wytucznych dla Connection Cafés** na swoich platformach instytucjonalnych, tak aby inni edukatorzy, pracownicy socjalni i decydenci mogli korzystać z nich bezpłatnie. Materiały będą nadal służyć jako narzędzia referencyjne w obszarze edukacji dorosłych i integracji uchodźców.

Ponadto rezultaty projektu są udostępniane poprzez wydarzenia upowszechniające, prezentacje i działania online, zachęcając kolejne organizacje działające w obszarze włączenia społecznego i edukacji dorosłych do ich wykorzystania. Szczegółowe informacje z raportu porównawczego obejmującego wydarzenia upowszechniające w różnych krajach znajdują się w załączniku do niniejszego dokumentu. Dostępność materiałów w kilku

“Friends We Share – Wellbeing Programme for Refugees with Role Models and Mentors”, Erasmus + project NR 2023-1-PL01-KA220-ADU-000150729. Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor EACEA can be held responsible for them.

językach umożliwia wdrażanie modelu **Friends We Share** w różnych lokalnych kontekstach w całej Europie.

Partnerstwo zaprasza wszystkie zainteresowane instytucje, edukatorów, samorządy, organizacje pozarządowe oraz decydentów do korzystania z rezultatów projektu i dostosowywania ich do własnych warunków. Konsorcjum jest otwarte na przyszłą współpracę, wymianę doświadczeń oraz udział w inicjatywach związanych z dobrostanem uchodźców, wzmacnianiem ich sprawczości (empowerment) i edukacją dorosłych.

Aby uzyskać więcej informacji, dostęp do eBooka **Friends We Share Training Programme** oraz **Wytycznych dla Connection Cafés** i poznać możliwości współpracy, zainteresowane osoby i instytucje mogą odwiedzić stronę internetową: <https://www.friendsweshare.eu/>

Konsorcjum wierzy, że rezultaty projektu **Friends We Share** będą nadal inspirować organizacje w całej Europie do wdrażania mentoringu rówieśniczego oraz praktyk budowania odporności. Dzięki takim inicjatywom społeczności lokalne mogą stawać się bardziej otwarte, wspierające i włączające, przyczyniając się do długofalowego dobrostanu i wzmocnienia uchodźców oraz imigrantów.

“Refugees are not a burden; they are a gift. They bring new energy, new ideas, and a new sense of hope to their host communities”

António Guterres (UN Secretary-General)

“Friends We Share – Wellbeing Programme for Refugees with Role Models and Mentors”, Erasmus + project NR 2023-1-PL01-KA220-ADU-000150729. Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor EACEA can be held responsible for them.

Załącznik - Raport porównawczy wydarzeń upowszechniających między krajami – Friends We Share - Analiza łączna, kluczowe wskaźniki oraz powiązania ze strategią trwałości i wykorzystania rezultatów

Wydarzenia upowszechniające zorganizowane w Portugalii, Polsce, Austrii, Niemczech i na Cyprze pokazały, że podejście mentoringowe i dobrostanowe Friends We Share (FWS) może skutecznie funkcjonować ponad granicami, potwierdzając jego znaczenie, elastyczność oraz długoterminową trwałość. Łącznie wydarzenia te zgromadziły 178 uczestników z różnych sektorów — profesjonalistów, migrantów i uchodźców, przedstawicieli samorządów, organizacji pozarządowych, badaczy oraz aktywistów ze wszystkich krajów partnerskich. Wydarzenia te nie tylko potwierdziły wartość rezultatów intelektualnych projektu, lecz także dostarczyły dodatkowych dowodów wspierających Strategię Trwałości i Wykorzystania Rezultatów (WP4).

Przegląd ilościowy uczestnictwa

Kraj	Liczba uczestników	Reprezentowane kluczowe grupy
Polska	30	praktycy zajmujący się włączeniem społecznym, pracownicy NGO, lokalni aktywiści, przedstawiciele administracji, środowisko akademickie
Austria	30	migranci i uchodźcy (w tym uczestnicy Connection Café), nowo przybyłe osoby zainteresowane mentoringiem, pracownicy społeczności lokalnych, przedstawiciele Miasta Graz, organizacje prowadzone przez migrantów, członkowie Rady Doradczej Migrantów, uczestnicy szkoleń krajowych, kadra zarządzająca centrum młodzieżowym
Portugalia	28	migranci (z Brazylii i krajów CPLP), pracownicy socjalni, uczestniczki programu
Niemcy	60	doradcy ds. integracji w samorządach, pracownicy socjalni, menedżerowie ds. integracji, wolontariusze, migranci pełniący role doradcze
Cypr	30	migranci (z krajów afrykańskich), członkowie społeczności lokalnych, przedstawiciele samorządów, lokalne kobiety, grupy wrażliwe

"Friends We Share – Wellbeing Programme for Refugees with Role Models and Mentors", Erasmus + project NR 2023-1-PL01-KA220-ADU-000150729. Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor EACEA can be held responsible for them.

Łącznie: 178

Udział we wszystkich krajach odzwierciedlał zarówno wysoką frekwencję, jak i dużą różnorodność doświadczeń i środowisk uczestników — co stanowiło istotny czynnik potwierdzający możliwość powielania modelu mentoringu i dobrostanu. We wszystkich krajach uczestnictwo pokazało nie tylko duże zainteresowanie, lecz także różnorodność grup odbiorców, co było kluczowe dla potwierdzenia możliwości wdrażania tego modelu w różnych kontekstach.

2. Analiza międzykrajowa dotycząca realizacji wydarzeń upowszechniających

We wszystkich krajach partnerskich wydarzenia upowszechniające dostarczyły zróżnicowanych danych jakościowych, które podkreślają znaczenie i elastyczność podejścia Friends We Share (FWS). We wszystkich państwach widoczne było aktywne zainteresowanie kluczowymi elementami projektu — a mianowicie procesem szkoleniowym, e-bookiem oraz modelem mentoringowym. Chociaż poziom zaangażowania różnił się w zależności od kraju, przyniosło to cenne wnioski dotyczące tego, jak dobrze model został przyjęty przez różne grupy odbiorców.

W Portugalii i na Cyprze widoczne było silne zaangażowanie emocjonalne — migranci dzielili się osobistymi doświadczeniami związanymi z życiem w tych krajach. Interakcje te potwierdziły pierwotną wizję projektu, opartą na dobrostanie psychospołecznym. Uznano, że istnieje potrzeba integracji wykraczającej poza aspekty administracyjne, uwzględniającej również ludzki wymiar integracji i poczucia przynależności.

W Niemczech opinie uczestników były kształtowane przez udział przedstawicieli instytucji, takich jak miejscy menedżerowie ds. integracji, członkowie rady doradczej oraz pracownicy działu usług społecznych. Ich udział koncentrował się na poziomie strategicznym, zwłaszcza w odniesieniu do wdrażania modelu FWS na poziomie samorządowym i jego zgodności z istniejącymi ramami polityki publicznej.

W przypadku Polski odnotowano zarówno wysoką frekwencję, jak i zaangażowanie utrzymujące się przez cały czas prezentacji modelu — co było wskaźnikiem realnego zainteresowania — pojawiły się jednak także pewne wątpliwości dotyczące możliwości jego zastosowania we współczesnych warunkach. Analiza tych reakcji na prezentację modelu wskazuje na kilka czynników podkreślających kluczowe znaczenie dostosowania do konkretnego kontekstu, co zostało już uwzględnione w planie Strategii Trwałości.

Austriackie wydarzenie upowszechniające zainspirowało aktywną wymianę doświadczeń. Wyraźnie widoczne było zainteresowanie tym, czy będą realizowane dalsze działania, w jaki sposób można się w nie zaangażować oraz jak podejście to mogłoby być rozwijane lub stosowane w pracy z młodzieżą o statusie migranta lub

"Friends We Share – Wellbeing Programme for Refugees with Role Models and Mentors", Erasmus + project NR 2023-1-PL01-KA220-ADU-000150729. Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor EACEA can be held responsible for them.

uchodźcy. Uczestnicy otrzymali informacje o dostępności e-booka i strony internetowej projektu oraz dowiedzieli się, że w przyszłości będą udostępniane kolejne informacje związane z programem. Było jasne, że w Austrii istnieje znaczący potencjał do wdrożenia podejścia FWS.

Jeśli chodzi o metodologię, każdy kraj zastosował własne podejście dostosowane do grupy docelowej. Portugalia postawiła na uczenie się przez doświadczenie, włączając działania z Modułów 1 i 3, natomiast Cypr skupił się na Module 3 i uwzględnił ćwiczenie „5 razy dlaczego”, dostosowane do odbiorców. W przypadkach, gdy grupa docelowa pochodziła głównie ze środowiska instytucjonalnego, jak w Polsce i Niemczech, metodologia koncentrowała się przede wszystkim na formie prezentacyjnej. Różnice te podkreślają modułowy charakter zasobów opracowanych w projekcie FWS.

Wszystkie kraje partnerskie promowały szeroką dostępność rezultatów projektu. Portugalia i Cypr upowszechniały kody QR oraz bezpośrednie linki do strony internetowej, podczas gdy w Polsce rozpowszechniano nośniki USB zawierające e-book oraz raporty „Overview and Lessons Learnt Report”, a w Niemczech — kompletne pakiety cyfrowe za pośrednictwem administracji samorządowej. Wszystkie te działania są zgodne z zobowiązaniami dotyczącymi cyfrowej trwałości przyjętymi w projekcie i podkreślają dostępność, łatwy dostęp oraz długoterminowe utrzymanie materiałów w formie cyfrowej.

2.1 Satysfakcja uczestników wydarzeń upowszechniających w krajach partnerskich

Poziom satysfakcji utrzymywał się na wysokim poziomie. W Portugalii wszyscy uczestnicy uznali przekazane informacje za przydatne, a 80% przyznało wydarzeniu najwyższą ocenę. Na Cyprze odnotowano 100% satysfakcji, a 94% uczestników zadeklarowało gotowość do wdrażania strategii FWS. W Niemczech uzyskano pozytywne opinie ustne, a także wyraźnie zauważalne było zainteresowanie wdrożeniem modelu na poziomie instytucjonalnym. W Polsce uczestnicy opuszczali wydarzenie z pozytywnymi wrażeniami i utrzymującym się zaangażowaniem. Wyniki te wyraźnie pokazują wysoki poziom akceptacji wśród interesariuszy oraz gotowość do dalszego wykorzystywania modelu. Podczas austriackiego wydarzenia upowszechniającego uczestnicy również zgłaszali wysoki poziom satysfakcji, uznając poruszane tematy za bardzo praktyczne i możliwe do zastosowania w codziennej pracy z osobami z doświadczeniem uchodźczym. Podkreślali także, że konferencja pomogła im pogłębić zrozumienie tego, w jaki sposób podejście oparte na mentoringu i dobrostanie może być stosowane w ich działaniach wspierających.

“Friends We Share – Wellbeing Programme for Refugees with Role Models and Mentors”, Erasmus + project NR 2023-1-PL01-KA220-ADU-000150729. Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor EACEA can be held responsible for them.

3. Wkład w trwałość projektu

Wydarzenia upowszechniające wniosły istotny wkład we wszystkie cztery filary trwałości określone w Planie Trwałości i Wykorzystania Rezultatów.

Duże zainteresowanie ze strony pracowników socjalnych, nauczycieli, administracji samorządowej, pracowników społeczności lokalnych oraz organizacji pozarządowych wykorzystaniem metodologii FWS stanowiło ważną siłę dla **trwałości kapitałowej**. W Niemczech i Polsce widoczne było silne zainteresowanie instytucjonalne, natomiast na Cyprze i w Portugalii gotowość oddolna do integrowania tego modelu ze strukturami społeczności lokalnych. Pokazuje to zasadność zobowiązań dotyczących włączania Connection Café, elementów mentoringu oraz modułów do już istniejących usług i działań.

Trwałość finansowa została wzmocniona dzięki wyraźnemu zapotrzebowaniu na dalszą realizację programów wywodzących się z projektu Friends We Share. W Niemczech dostrzeżono wyraźny potencjał w zakresie finansowania lokalnego, włączenia budżetowego na poziomie samorządowym oraz wsparcia w ramach już prowadzonych strategii integracyjnych. Poziom poparcia widoczny podczas wszystkich wydarzeń zwiększa realność przyszłych wniosków kontynuacyjnych w programach Erasmus+ i AMIF planowanych na 2026 rok.

Trwałość cyfrowa jest zapewniona dzięki dużemu zapotrzebowaniu na e-book oraz zasoby internetowe. Wielu uczestników wyraziło chęć dalszego korzystania z materiałów online, a część z nich podkreślała potrzebę jeszcze większej widoczności w internecie, co sugeruje, że proces budowania trwałości już się w tym obszarze rozpoczął. Wspiera to przyszłe działania związane z utrzymaniem materiałów online, ich publikacją oraz zwiększaniem ich widoczności.

Trwałość polityczna i społeczna została wzmocniona poprzez udział przedstawicieli samorządów, praktyków usług społecznych, urzędników publicznych, pracowników społeczności lokalnych, przedstawicieli Miasta Graz, organizacji prowadzonych przez migrantów oraz członków Rady Doradczej Migrantów, szczególnie w Austrii, Niemczech, Polsce i na Cyprze. Są to kluczowi aktorzy, którzy mogą wpływać na polityki publiczne i alokację zasobów, dlatego ich udział przyczynił się do integracji modelu mentoringowego z usługami samorządowymi. Dodatkowo kompendium zyska na znaczeniu jako narzędzie możliwe do zastosowania w ramach unijnej Strategii na rzecz Integracji i Włączenia Społecznego 2021–2027 oraz innych rozwijających się inicjatyw związanych z opieką nad zdrowiem psychicznym.

"Friends We Share – Wellbeing Programme for Refugees with Role Models and Mentors", Erasmus + project NR 2023-1-PL01-KA220-ADU-000150729. Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor EACEA can be held responsible for them.

4. Wkład w strategię wykorzystania rezultatów

Na poziomie konsorcjum wydarzenia te uruchomiły wspólną narrację i zgromadziły materiał dowodowy, który zasili przyszłe wspólne wnioski projektowe, takie jak „Friends We Share 2.0”, a także wzmocni działania związane z wymianą wiedzy i promocją podczas konferencji europejskich. Zwiększyły one również liczbę interesariuszy we wszystkich krajach, co ma kluczowe znaczenie w procesie upowszechniania rezultatów.

Wzmocnione zostało także wykorzystanie rezultatów na poziomie krajów partnerskich. Portugalia wypracowała nowe możliwości wykorzystania rezultatów, podczas gdy w Niemczech i Polsce wzrosło zainteresowanie szkoleniami kadry zgodnymi z podejściem FWS, a Cypr znalazł sposoby na włączenie tych działań do już istniejących programów społecznościowych. Wszystkie te elementy odpowiadają zobowiązaniom dotyczącym instytucjonalnego wykorzystania rezultatów, zawartym w Planie Trwałości i Wykorzystania Rezultatów. Co więcej, zewnątrzni interesariusze z innych krajów wyrazili zainteresowanie tym, jak mogą powielić modele mentoringowe w realiach własnych organizacji oraz jak stosować proponowane ćwiczenia w pracy ze społecznościami. Pytania te pokazują gotowość do replikacji i wdrażania modelu w innych środowiskach, co stanowi istotę podejścia ukierunkowanego na wykorzystanie rezultatów.

5. Podsumowanie

Wydarzenia upowszechniające zrealizowane w krajach partnerskich pokazały, że podejście Friends We Share jest możliwe do zastosowania, elastyczne i potrzebne w różnych kontekstach krajowych. Wyraźnie widoczne były: zaangażowanie emocjonalne, zainteresowanie instytucjonalne oraz trwałe uczestnictwo wszystkich grup odbiorców. Wszystkie te elementy są ściśle powiązane z czynnikami trwałości i planami wykorzystania rezultatów określonymi w Planie Trwałości i Wykorzystania Rezultatów projektu. Łącznie wydarzenia te nadały impuls kolejnemu etapowi rozwoju projektu, tworząc fundamenty pod jego dalszą instytucjonalizację.

“Friends We Share – Wellbeing Programme for Refugees with Role Models and Mentors”, Erasmus + project NR 2023-1-PL01-KA220-ADU-000150729. Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor EACEA can be held responsible for them.

"Friends We Share – Wellbeing Programme for Refugees with Role Models and Mentors", Erasmus + project NR 2023-1-PL01-KA220-ADU-000150729. Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor EACEA can be held responsible for them.

Promoting Refugees' Wellbeing Training Programme

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor EACEA can be held responsible for them. Erasmus + project NR 2023-1-PL01-KA220-ADU-000150729.

This work is licensed under the Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License. To view a copy of this license, visit <http://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/> or send a letter to Creative Commons, PO Box 1866, Mountain View, CA 94042, USA.